

Netwerk event 23 mei 2024

Programma

12:30 Ontvangst

13:00 Welkomstwoord

13:20 Opening: Eén jaar Mentaal Gezond Groningen

13:40 Jongeren aan het woord

14:00 Uitdagingen en aanbevelingen voor preventie

14:15 Pauze

14:45 Solution Rooms

Mentale Gezondheid in Onderzoek

Mentale Gezondheid in Beleid

Mentale Gezondheid in het Vervolgonderwijs

Mentale Gezondheid in Cijfers

Mentale Gezondheid in je Omgeving

16:15 Afsluitende Borrel

Welkom!

MENTAAL
GEZOND
GRONINGEN

Eén jaar Mentaal Gezond Groningen

- Platform
- KOPPeling
 - Week van de Jonge Mantelzorger
- STORM
 - Onderzoek Lisa Dokter
- Move aHead
- Toekomst

Eén jaar Mentaal Gezond Groningen

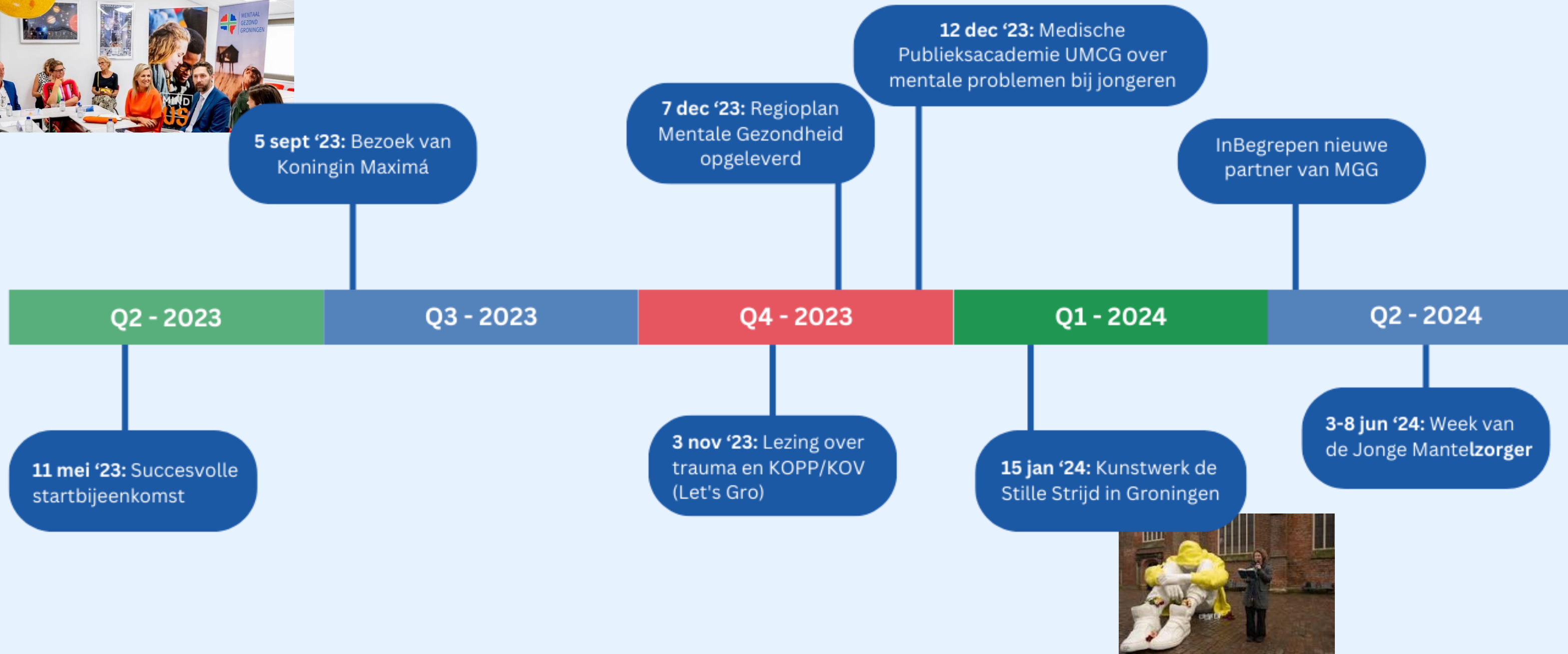
Terug en vooruitblik

Frederike Jörg

Programmadirecteur Mentaal Gezond Groningen

Eén jaar Mentaal Gezond Groningen: Het Platform

Eén jaar Mentaal Gezond Groningen: Het Platform

- Steeds meer gemeenten haken aan (vandaag 8 v.d. 10 aanwezig)
- Honorering verlenging NPG-subsidie 2024-2026
- Aletta Jacobs School of Public Health – sessie mentale gezondheid

Zicht- en vindbaarheid:

Website:

4000 unieke bezoekers
13.000 keer site bekeken

MGG niet alleen benaderd door professionals, maar ook door werkzoekenden, Spot TV, FNO, ..

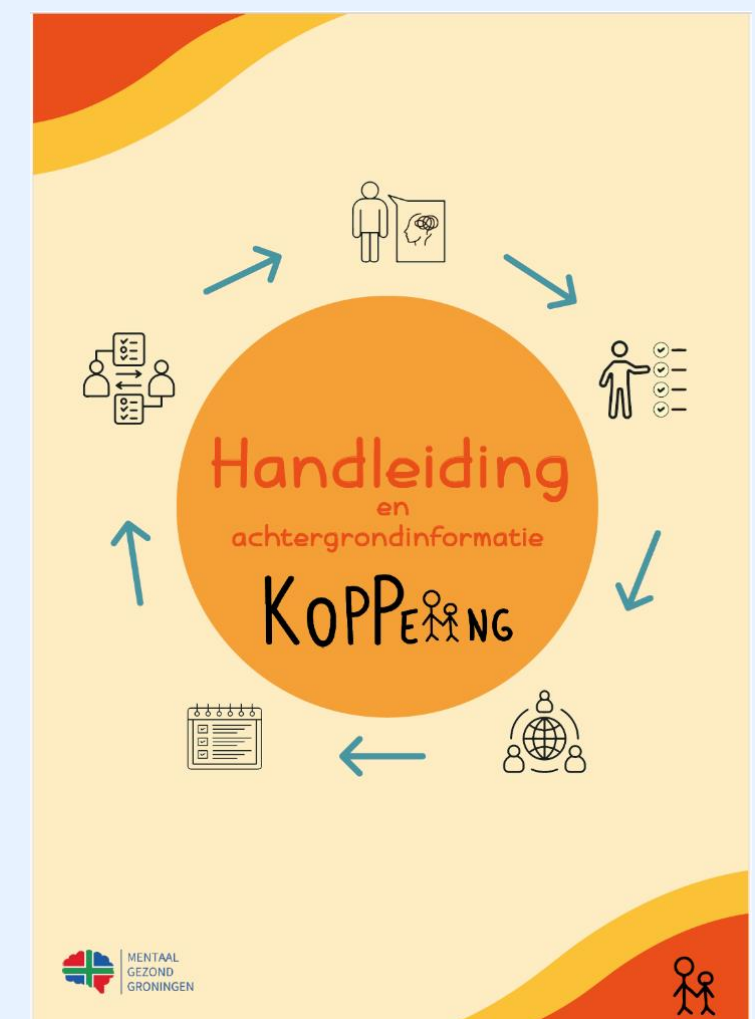
LinkedIn:

391 volgers

Eén jaar Mentaal Gezond Groningen: KOPPEling

- 60+ zorg- en hulpverleners getraind in KOPPEling methodiek, nieuwe training gepland
 - Kinder- en jeugd-GGZ (Accare, Kinnik)
 - Volwassenen GGZ (UCP, Lentis)
 - Sociale teams (WIJ Groningen, gemeente Westerwolde)
- Draaiboek en handleiding gereed
- Eerste gezinnen geïncludeerd
- Praat-en-doelgroep KOPP/KOV, najaar door WIJ Groningen
- Gemeente Westerwolde, Midden-Groningen, Oldambt, Westerkwartier aangehaakt
- VNN gaat ook mee doen (KOV)

Eén jaar Mentaal Gezond Groningen: Week van de Jonge Mantelzorger – 1e week juni

- MARIO-onderzoekers: Webinar KOPP/KOV als jonge mantelzorgers op 29 mei
- Maandag 3 juni om 19 uur de documentaire **Puinhoop** in het Forum – Marvelous Minds
- Woensdag 5 juni in Ter Apel, gemeente Westerwolde:
 - Tekenen **KOPPvenant** door bestuurders (j)GGZen wethouders
 - Lancering **nieuwe rap** Daisz over KOPP/KOV
 - Opening buitententoonstelling KIND VAN, expositie van Stichting Open Mind, verhalen van KOPP
- 6 juni interview RTV Noord
- KOPP in de lokale Westerwoldse podcast Jong & Wilt met interview Henriette Hoving

Eén jaar Mentaal Gezond Groningen: STORM

- Projectteam samengesteld en getraind in STORM
- Gatekeepers getraind in signaleren en bespreken suicidaliteit
- GGD-medewerkers: screening & opvolging kinderen met verhoogd risico
- Vijf scholen gestart met STORM
 1. De Lindenberg in Leek (Westerkwartier)
 2. Ubbo Emmius Scholengemeenschap in Stadskanaal
 3. Praedinius Gymnasium in Groningen
 4. Alfa College Sport & Bewegen in Groningen
 5. Noorderpoort College locaties Winschoten en Verlengde Visserstraat in Groningen
- Training Op Volle Kracht voor leerlingen gestart op diverse locaties

Eén jaar Mentaal Gezond Groningen:

- Onderzoek Masterstudent Orthopedagogiek RUG Lisa Dokter
- Bevorderende en belemmerende factoren bij verbeteren van de mentale gezondheid van leerlingen op VO-scholen in de provincie Groningen?
- Vragenlijsten en interviews; 17 respondenten (ondersteunings/zorgcoördinatoren, docenten, leerlingbegeleiders, orthopedagogen of psychologen)

Eén jaar Mentaal Gezond Groningen:

Belangrijkste factoren van invloed op de mentale gezondheid van leerlingen

Belangrijkste factoren	Frequentie
Sociale media	15
Complexe gezinssituaties	14
Armoede	11
Prestatiedruk	11
Invloed van vrienden/peers	11
Pestgedrag/intimidatie	9
Alcohol- en drugsmisbruik	6
Criminaliteit/wapenbezit	4
Anders, namelijk corona	2
Anders, namelijk mantelzorgers	1
Anders, namelijk genetische aanleg	1

Eén jaar Mentaal Gezond Groningen:

Waar de school aandacht aan besteedt

Thema's	Frequentie
Sociale vaardigheden	16
Welbevinden	15
Positieve gezondheid	15
Gezonde omgeving	15
Groepsdynamiek/onderlinge verbinding	15
Zingeving	11

Eén jaar Mentaal Gezond Groningen:

- Waar is **behoefte** aan om mentale gezondheid van leerlingen te **bevorderen**:
 - Verbeteren sociaal-emotionele vaardigheden van leerlingen
 - Vroeg signaleren en preventief werken
 - Betrekken ouders
 - Prikkelarme/stilte ruimtes
- Wat werkt **belemmerend** bij aandacht geven aan mentale gezondheid leerlingen:
 - Werkdruk docenten, gebrek aan (financiële) middelen
 - Weinig contactmomenten met mentor
 - Ontbreken gedeelde visie, onvoldoende duurzame ondersteuning

Eén jaar Mentaal Gezond Groningen: Move aHead

- Contact met projectleider Studentenwelzijn van Akkoord van Groningen
- Samenstellen projectteam & aanstellen Move aHead trainer (start in 2024)
- Uitvoeren preventieprojecten voor studenten met psychische problemen (Peer2Peer-student support)
- Identificeren stakeholders leernetwerk Mentale Gezondheid van Studenten
- Informatie-en wervingsbrochure voor scholing in Move aHead-methodiek van onderwijsprofessionals van Hanzehogeschool en Rijksuniversiteit Groningen
- Werving deelnemers voor scholing
- Voorlichtingsbijeenkomst Groningen Moves aHead
- Scholing voor onderwijsprofessionals → 2 groepen getraind

**1e netwerkbijeenkomst
Mentale Gezondheid
Studenten
in de Solution Room!**

Eén jaar Mentaal Gezond Groningen: Toekomst

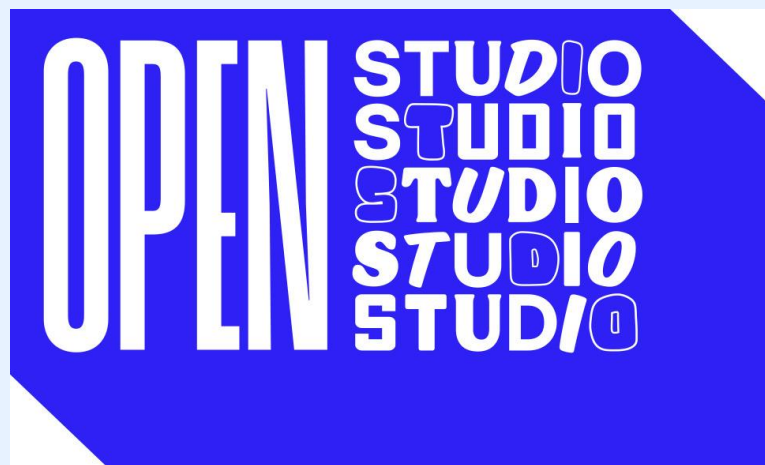
Gehonoreerde nieuwe aanvraag – nieuwe projecten

1. Platformuitbreiding, regisseurs mentale gezondheid GGD – gemeentes
2. Uitbreiding STORM naar 15 scholen/ afdelingen
3. KOPPeling uitbreiden naar meer gemeenten
4. Opschalen Move aHead
5. Inloopvoorzieningen: citizen science & dekkend netwerk
6. Onderzoek naar inzet ondersteuner sociaal domein (nu WOR) vanuit Regiodeal Oost-Groningen
7. DOEN: bespreken psychische kwetsbaarheid en LVB rondom kindwens, zwangerschap, ouderschap
8. School als wijk: inhoudelijke expertise mentale gezondheid, training SAW-ers en leerlingen
9. Mentale gezondheid bij jonge werkenden
10. Sociale media tool van 99gram.nl (Accare)

Eén jaar Mentaal Gezond Groningen: Toekomst

Uitdrukkelijke wens en ambitie om samen te gaan werken met jongeren

PROD .NO.		
SCENE	TAKE	ROLL
INT 1	1	
DATE		SOUND
PROD .C O.		
DIRECTOR		
CAMERAMAN		

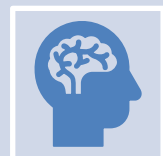

Uitdagingen en aanbevelingen voor preventie

Wat zegt de wetenschap over effectieve preventie van mentale problemen?

Prof. dr. Robert Schoevers,

Psychiater, hoogleraar en afdelingshoofd Psychiatrie

Uitdagingen en aanbevelingen voor preventie

Meeting the rising challenges of depression through prevention

Report from the Satellite Meeting of the Global Consortium for Depression Prevention

Authors: Philip Batterham, Louise Birrell, Maree Teesson and Helen Christensen

Global Consortium for Depression Prevention
Providence, Verenigde Staten, September 2023

Uitdagingen en aanbevelingen voor preventie – waar staan we nu?

Stijging mentale gezondheidsklachten (onder jongeren) afgelopen decennia

Behandeling alleen is niet genoeg!

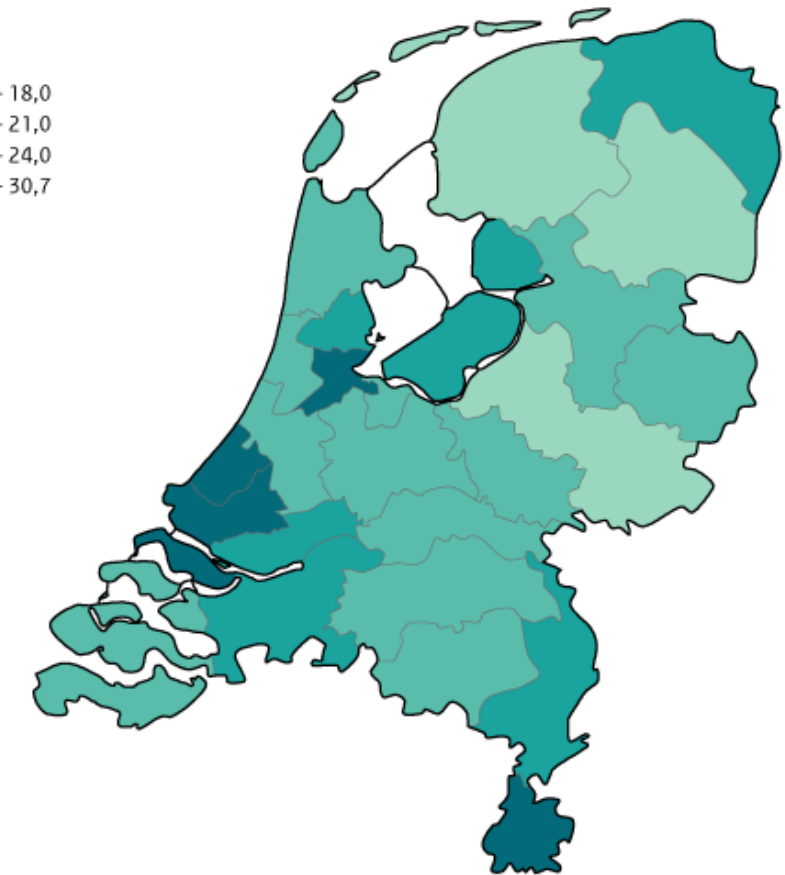
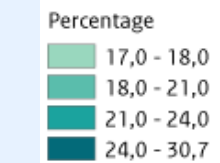
- Evidence-based behandelingen voor iedereen; vermindering ziektelast depressie met 28% (1)

Preventie is urgenter dan ooit

- Preventieve interventies geven 19% minder nieuwe gevallen, en zelfs meer bij interventies gericht op hoog-risico groepen
- Sociale determinanten van gezondheid zijn super belangrijk
- Combinatie van interventies maakt het verschil

Psychische klachten 2022

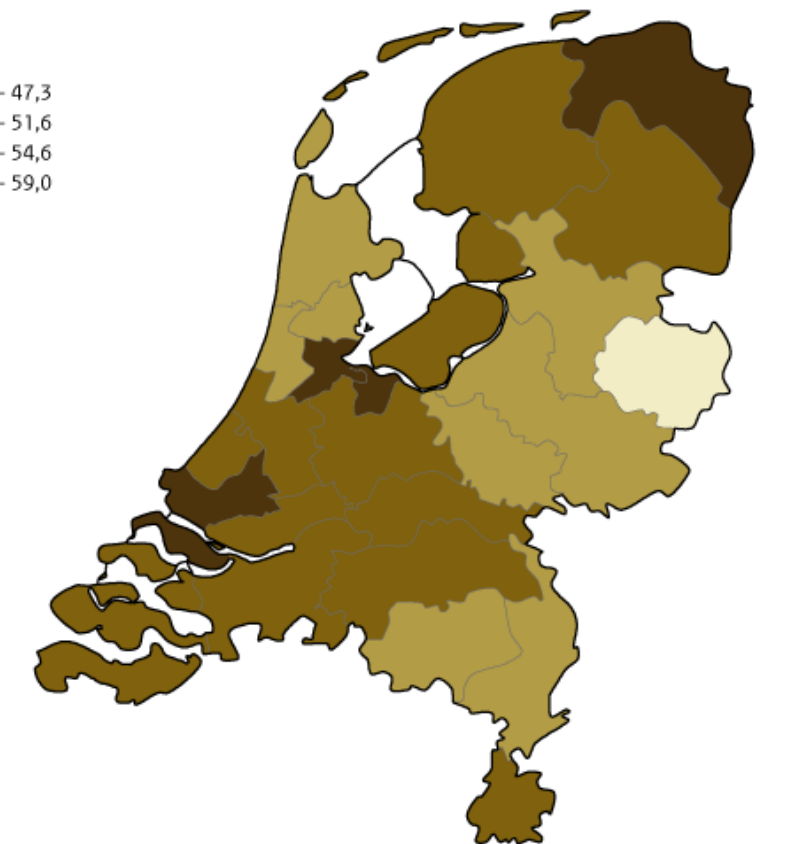
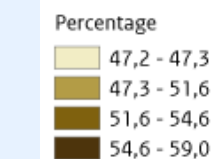
Per GGD-regio, 18 jaar en ouder

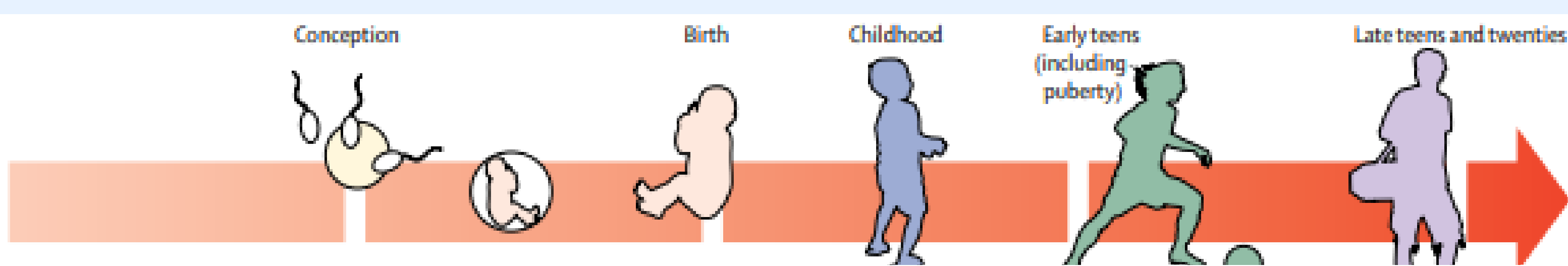
Bron: [Corona Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen 2022 GGD'en, CBS en RIVM](#)

Psychische klachten 2022

Per GGD-regio, jongvolwassenen (16 tot en met 25 jaar)

Bron: [Corona Gezondheidsmonitor Jongvolwassenen 2022, GGD'en en RIVM](#)

Preventive interventions	General population	<ul style="list-style-type: none"> ● Reducing income inequality and unemployment³⁷ ● Improving education and child care^{38,39} ● Reducing social stigma³⁹ ● Increasing societal and professional awareness⁴⁰ 			
		Conception	<ul style="list-style-type: none"> ● Pregnancy care⁴¹ ● Nutrition⁴² ● Phosphatidylcholine supplementation⁴² ● Promotion of bonding⁴³ ● Informative genetic counselling⁴⁴ 	Childhood	<ul style="list-style-type: none"> ● Proper stimulation for developmental stage⁴⁵ ● Family dinners⁴⁶ ● School academic achievement, social climate, resiliency skills^{38,47} ● Anti-bullying interventions in schools^{48,49} ● Nutrition and physical exercise⁵⁰
		Early teens (including puberty)	<ul style="list-style-type: none"> ● Having dinner with minors⁴⁶ ● School academic achievement, social climate, resiliency skills^{38,47} ● Anti-bullying interventions in schools^{48,49} ● Nutrition and physical exercise⁵⁰ ● Prevention of substance use⁵¹ 		
	At-risk population	<ul style="list-style-type: none"> ● Improving support for disadvantaged adolescents pregnant for the first time⁴² ● Maternal mental illness: close monitoring of physical and mental state, substance and medication use^{52,53} 			
		Childhood	<ul style="list-style-type: none"> ● Improving parental mental state⁵³ ● Early intensive intervention for ASD⁵⁴ ● Parent training for externalising and internalising problems^{55,56} ● Secondary prevention with stimulants of ADHD complications⁵⁷ 	Early teens (including puberty)	<ul style="list-style-type: none"> ● Psychological interventions (eg, CBT, IPT, other) for indicated prevention in young people with subclinical symptoms^{58,59-61} ● Cognitive remediation and improving social skills for selective prevention in some high-risk groups^{33,62}
		Late teens and twenties	<ul style="list-style-type: none"> ● Psychological interventions (eg, CBT, IPT, other) for indicated prevention in young people with subclinical symptoms^{58,59-61} ● Cognitive remediation and improving social skills for selective prevention in some high-risk groups^{33,62} 		

Uitdagingen en aanbevelingen voor preventie

Voorbeelden van effectieve preventieve interventies

Type interventie	Effectiviteit	Referenties
Antipestprogramma's op scholen	Verminderen het pesten met 20%. Daarmee ook vermindering van agressie en internaliserende symptomen.	Ttofi MM, Farrington DP. Effectiveness of school-based programs to reduce bullying: a systematic and meta-analytic review. <i>J Exp Criminol</i> 2011; 7: 27-56 Williford A, Boulton A, Noland B, Little TD, Karna A, Salmivalli C. Effects of the KiVa anti-bullying program on adolescents' depression, anxiety, and perception of peers. <i>J Abnorm Child Psychol</i> 2012; 40: 289-300.
Preventieve strategieën voor postpartumdepressie	Daling van ongeveer 20% van het aantal postnatale depressies gedurende de eerste maand na de bevalling Verbetering van de interactie tussen moeder en kind en ontwikkeling van het kind. Vermindering van kindermisbruik en verwaarlozing.	Dennis CL, Dowswell T. Psychosocial and psychological interventions for preventing postpartum depression. <i>Cochrane Database Syst Rev</i> 2013; 2: CD001134 Lynch T, Harrington J. Benefit cost analysis of the Maternal Depression Project in Gadsden County, Florida. Oct 14, 2003. http://www.cefa.fsu.edu/sites/g/files/imported/storage/original/application/311dac53dc444e9835c0dd5b0e7b07f9.pdf (accessed Dec 25, 2016)

Uitdagingen en aanbevelingen voor preventie

Uitdagingen bij het voorkomen van mentale stoornissen

1. Monitoring/evaluatie: ontwikkel methoden om (lange termijn) effecten van preventie te meten
2. Preventieve interventies die zich focussen op geestelijke gezondheidsproblemen kunnen door mensen zonder symptomen als irrelevant worden beschouwd
3. Weinig aandacht voor grootschalige implementatie
4. Het is essentieel om rekening te houden met de context en niet alleen de vaardigheden van het individu (*'it's the economy stupid'*)

Uitdagingen en aanbevelingen voor preventie

Aanbevelingen/Oplossingen

Bij monitoring/evaluatie: methoden om (lange termijn) effecten van preventie te meten

Methodologische vooruitgang

- Adaptive trials: AI algoritmes om respons/non-respons te voorspellen op een reeks van preventieve interventies
- Het gebruik van grote observationele data kan leiden tot de ontwikkeling en validatie van nieuwe benaderingen for 'precisie-preventie' (LIFELINES!)

Uitdagingen en aanbevelingen voor preventie

Aanbevelingen/Oplossingen

Preventieve interventies die zich focussen op geestelijke gezondheidsproblemen kunnen door mensen zonder symptomen als irrelevant worden beschouwd

- Richt interventies op veelvoorkomende beïnvloedbare risicofactoren (bv slaapstoornissen, perfectionisme, lichamelijk inactiviteit)
- Implementatie in alledaagse situaties vergemakkelijkt gedragsverandering
- De aanhouder wint.... langjarige aanpak noodzakelijk (Cardio Vasculair Risico Management)
- Interventies op meerdere domeinen (psychologisch, cognitief, sociaal en biologisch)
- Mogelijkheid voor individuele aanpassingen

Uitdagingen en aanbevelingen voor preventie

Aanbevelingen/Oplossingen

Weinig aandacht voor grootschalige implementatie

- Systeembrede interventies, in combinatie met (behandel/preventie) interventies voor geïndiceerde / hoog - risicopopulaties, op scholen, op de werkplek en in de gemeenschap.
- Implementatie is moeilijk! Doe onderzoek naar hoe dat werkt....:
 - Komen belemmeringen door ‘slechte interventies’ of lacunes in de implementatie?
 - Betrekken van eindgebruikers bij alle stappen van een project

Uitdagingen en aanbevelingen voor preventie

Aanbevelingen/Oplossingen

Weinig aandacht voor grootschalige implementatie

- Structurele veranderingen kunnen een grotere impact hebben dan ‘officiële’ preventie-initiatieven; bv verminderen discriminatie, armoede of sociale isolatie

Bij depressie:

- Flinke effecten van interventies op economische, sociale, ecologische, politieke gezondheidbevorderende factoren; *niet specifiek gericht op depressie*

Uitdagingen en aanbevelingen voor preventie

Implementatie binnen Mentaal Gezond Groningen

- Platform Mentaal Gezond Groningen
- STORM: Implementatie in alledaagse situaties; inbedden in het schoolcurriculum
- Levensloopbenadering, focus op verschillende doelgroepen
 - KOPP, jongeren, studenten, jong werkenden, en toekomstige uitbreiding naar overige doelgroepen
 - Mix aan interventies: Universele preventie, selectieve preventie en geïndiceerde preventie
- Aandacht voor context: Ondersteuner Sociaal Domein, KOPPeling
- Monitoring en evaluatie: langjarig programma
- Opschaling interventies in de provincie (en daarbuiten...?)

Uitdagingen en aanbevelingen voor preventie

Take home message...

Richt je niet alleen op universele preventie, maar ook vooral op selectieve preventie, dus groepen met een verhoogd risico, en op mensen met beginnende klachten (geïndiceerde preventie)

Monitoring: niet alleen op korte maar juist ook op de lange termijn

Meenemen van context en sociale factoren; waar mensen opgroeien, wonen, werken en leven

Aanpak geïntegreerd in de gemeenschap, niet alleen thuis of op school, maar in de wijk/stad/gemeenschap

Preventie gedurende de levensloop en niet alleen eenmalig

Uitdagingen en aanbevelingen voor preventie

Save the date!
19 juni 2025

Symposium Depressie Preventie

Thema: Van onderzoeksresultaten naar implementatie

En nog iets.....psychiatrie met en voor de regio

Ingebruikneming nieuwbouw UCP - juni 2024

Feestelijke opening - 30 september

Artist Impressie © AtelierPRO/Vakwerk architecten

Solution Rooms

Solution Rooms	Centrale vraag	Locatie
Mentale Gezondheid in Onderzoek	Hoe kunnen we mentale en financiële gezondheid van jongeren verbeteren en waar beginnen we?	Heemstede 3
Mentale Gezondheid in Beleid	Hoe voeren we in Groningen effectief mentaal gezondheidsbeleid uit?	Heemstede 1
Mentale Gezondheid in het Vervolgonderwijs	Hoe kunnen we elkaar versterken om gezamenlijke de mentale gezondheid van studenten te verbeteren?	Heemstede 2
Mentale Gezondheid in Cijfers	Hoe kunnen we op basis van data domein overstijgend samenwerken, zodat we gericht interventies kunnen inzetten en effecten meten?	Foyer
Mentale Gezondheid in je Omgeving	Hoe kunnen supportfiguren effectief bijdragen aan de preventie van mentale klachten van jongeren?	Rietzaal

MENTAAL
GEZOND
GRONINGEN

BEDANKT!

